

NGUYÊN TẮC LIÊN TỤC CÔNG VỤ TRONG CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH

NGUYỄN NGỌC HUÂN

3. Hồ sơ tài liệu được lưu trữ đầy đủ là phương tiện nâng cao hiệu quả quản lý và tích lũy kinh nghiệm

Hồ sơ tài liệu hành chính là công trình tích lũy của nhiều người qua thời gian, nó không những là những tài liệu, chứng từ giúp cho việc quản lý có hiệu quả mà còn là kho kinh nghiệm hành chính của nhiều thế hệ, nhiều đời. Do vậy nghiên cứu các hồ sơ lưu trữ là phương cách học tập thường xuyên của cán bộ hành chính. Hồ sơ hành chính còn là phương tiện để cơ quan cấp trên kiểm tra hoạt động của cấp dưới, qua đó uốn nắn những sai trái để hoàn thiện hơn.

Trong tình hình thực tế hiện nay, nhiều cơ quan rất lơ là trong việc thực hiện nguyên tắc liên tục công vụ. Khi có sự thay đổi nhân sự, việc bàn giao thường được thực hiện giữa người giao và người nhận, lãnh đạo cơ quan ít quan tâm tới, dẫn đến tình trạng người giao chuyển hồ sơ nào, người nhận biết hồ sơ ấy mà không hề biết thiếu đủ ra sao. Đúng ra lãnh đạo phải quan tâm kiểm soát việc này để đảm bảo việc bàn giao được thực hiện đầy đủ.

Tình trạng bàn giao không đầy đủ hiện nay rất phổ biến, cho nên mỗi lần bàn giao là hồ sơ hành chính lại bị thiếu mất một ít, không ít người đã lợi dụng tình trạng này để tư túi, làm cho công tác quản lý mỗi ngày một sơ hở thêm.

Trong việc giải thể cơ quan cũng vậy, việc bàn giao thanh lý thường chỉ làm cho có lệ, dẫn đến tình trạng mỗi lần giải thể một cơ quan, là mỗi lần tài sản nhà nước và hồ sơ của cơ quan bị thất thoát.

Những sơ hở trên đây xảy ra là vì một số cán bộ hành chính của ta chưa ý thức được mối quan hệ chặt chẽ của nguyên tắc liên tục công vụ và công tác lưu trữ hồ sơ, nhiều người còn cho rằng hồ sơ đã giải quyết xong rồi thì thôi, không có giá trị gì nữa. Đúng về mặt chuyên môn hành chính, hồ sơ lưu rất quan trọng, ngoài giá trị về mặt tài liệu tham khảo, nó còn là bằng chứng về việc làm của cán bộ, công nhân viên, và là cơ sở để cấp trên kiểm tra cấp dưới. Sự kiểm soát chặt chẽ các hồ sơ lưu để thường xuyên chấn chỉnh các việc làm sai trái sẽ tạo ra tinh thần thượng tôn pháp luật và kỷ cương trong hoạt động hành chính.

Trong công cuộc cải cách hành chính hiện nay, chúng ta cần chú tâm cải thiện tình trạng này bằng cách đưa vào qui chế công vụ những quy định thủ tục

Trong hoạt động hành chính hiện nay, một trong những nguyên tắc hành chính cần bàn không được quan tâm đúng mức là nguyên tắc liên tục công vụ, điều này dẫn đến tình trạng yếu kém của bộ máy hành chính nhà nước và phát sinh các tệ nạn tùy tiện trong các cơ quan nhà nước.

Chức năng của bộ máy hành chính là quản lý và điều hành hoạt động xã hội, mà hoạt động xã hội thì liên tục diễn ra, do vậy muốn bảo đảm hiệu quả trong công tác, hoạt động hành chính nhà nước cũng phải liên tục.

Nếu vì một lý do gì một cá nhân, hay một bộ phận của cơ quan hành chính nhà nước bị ngưng hoạt động (như là nghỉ hưu, chuyển công tác, giải thể cơ quan) thì công việc của cá nhân hay bộ phận đó phải được chuyển giao cho người khác hoặc bộ phận khác thay thế. Việc chuyển giao này phải thực hiện làm sao để không gây xáo trộn hoặc ảnh hưởng xấu đến hiệu năng của cơ quan, đó là nguyên tắc liên tục công vụ.

Mặt khác, các hoạt động hành chính nhà nước phải tuân thủ pháp chế nhà nước để đảm bảo tính chí công vô tư, nên bắt buộc phải sử dụng các loại văn bản làm phương tiện chính thức trong thông đạt, điều hành và giải quyết công việc, các loại văn bản này gọi chung là công văn và được lưu giữ để làm tài liệu quản lý và điều hành. Các hồ sơ lưu trữ còn là bằng chứng cho hoạt động của các cơ quan qua thời gian. Các cán bộ, công nhân viên có thể thay đổi, cơ quan có thể bị giải thể, nhưng hồ sơ hành chính vẫn còn tồn tại mãi để đảm bảo hoạt động

của bộ máy hành chính nhà nước được liên tục.

Nguyên tắc liên tục công vụ có 3 lợi ích như sau:

1. Đảm bảo hiệu quả công tác của cơ quan hành chính

Hoạt động của cơ quan hành chính là hoạt động có tổ chức, do nhiều bộ phận, nhiều cá nhân phối hợp thực hiện, do vậy nếu một mắt xích trong dây chuyền công tác bị đứt sẽ ảnh hưởng tới toàn bộ dây chuyền, tạo nên những ách tắc và sơ hở trong quản lý.

2. Nâng cao trình độ nghiệp vụ cá nhân cũng như hiệu quả của cơ quan

Ngoài những kiến thức học ở trường lớp, nghiệp vụ hành chính của một cá nhân còn được phát triển do tích lũy kinh nghiệm từ thực tế công tác và từ sự kế thừa kinh nghiệm của các đàn anh trong nghề.

Trong một cơ quan, cán bộ lãnh đạo và những nhân viên lâu năm có trách nhiệm hướng dẫn công việc cho những nhân viên yếu kém hoặc mới vào công tác, thiếu sự hướng dẫn này người nhân viên mới nhận nhiệm vụ rất khó hoàn thành công việc được giao. Đối với một cơ quan, khi sự thay đổi nhân sự được thực hiện bàn giao chặt chẽ, người cũ hướng dẫn cho người mới một cách tận tình, thì hoạt động của cơ quan đó được bảo đảm tối đẹp. Ngược lại thì bộ phận đó bị yếu kém sẽ khó phối hợp với các bộ phận khác gây nên ách tắc làm suy yếu hiệu quả hoạt động của cơ quan.

an giao chặt chẽ để thực hiện đúng mức nguyên tắc liên tục công vụ.

Mặt khác phải nâng cao tinh thần trọng pháp của cán bộ, công nhân viên, gạt bỏ quan niệm sai lầm của nhiều người nghĩ rằng công việc hành chính là đặc quyền, đặc lợi, nên tranh thủ lợi dụng quyền thế để mưu lợi riêng.

Quan niệm này tạo ra những nhân viên thiếu tinh thần trách nhiệm tập thể, chỉ nghĩ đến quyền lợi bản thân mà không quan tâm đến trách nhiệm của cơ quan và quyền lợi xã hội. Do đó sinh ra bệnh giấu nghề trong cơ quan, thậm chí còn giấu cả các văn bản nguyên tắc để làm của riêng gây nên những ách tắc lớn trong hoạt động hành chính.

Việc cất giấu các văn bản nguyên tắc không chỉ là hành động của các cá nhân mà còn phổ biến ở cấp cơ quan nhà nước nữa, các văn bản này là những nguyên tắc, chế độ liên quan đến sinh hoạt của nhân dân, đúng ra phải phổ biến cho mọi người có liên quan được biết, thì các cơ quan lại giấu nhem đi chỉ phổ biến hạn chế trong nội bộ để tùy tiện trong việc giải thích và áp dụng các chủ trương chính sách của nhà nước. Đây cũng là đầu mối phát sinh ra tham nhũng.

Qua một số tình hình nêu trên, chúng ta thấy nguyên tắc liên tục công vụ có vai trò quan trọng trong việc bảo đảm hiệu quả trong hoạt động hành chính. Để thực hiện được nguyên tắc này chúng ta thấy có 3 việc phải làm:

1. Nâng cao tinh thần trọng pháp của cán bộ, công nhân viên

Tinh thần này được hình thành bằng cách xây dựng một quy chế công vụ chặt chẽ, và thực hiện quy chế này một cách công minh. Khi đó mọi việc làm sai nguyên tắc đều bị trừng trị thì không còn ai dám tùy tiện nữa.

2. Chuyên môn hóa lãnh vực hành chính nhà nước

Bằng cách xây dựng một qui chế công chức chuyên nghiệp, bảo đảm đời sống đầy đủ cho người công chức, cũng như bảo đảm xây dựng một đội ngũ công chức có đủ năng lực và kỷ luật để đảm đương công việc một cách hiệu quả.

3. Cải tiến cơ cấu hành chính

Hợp lý hóa khâu tổ chức và thủ tục để tinh giản bộ máy quá cồng kềnh và kém hiệu quả hiện nay.

Trong kỳ họp Quốc hội khóa 9 vừa qua, những công tác trên đã được Thủ tướng Võ Văn Kiệt báo cáo trong chương trình hoạt động của chính phủ. Đây là một bước tiến rất lớn trong quá trình đổi mới của xã hội ta.

Nhân đây chúng tôi xin góp ý thêm về công tác cải tiến cơ cấu hành chính; chúng tôi nhận thấy đây là một công tác thường xuyên và lâu dài, cần có các chuyên viên Tổ chức và Phương pháp (O&M: Organization and Method) đảm trách để chương trình cải tiến đạt hiệu

quả cao. Tổ chức và Phương pháp là môn học rất thịnh hành trong lãnh vực quản trị tư doanh cũng như lãnh vực hành chính công quyền. Nó bao gồm những hệ thống, những phương pháp, những kỹ thuật mà một đoàn thể có tổ chức áp dụng để phát triển và cải thiện sự quản trị của mình. Nói đến cải cách hành chính là người ta liền tưởng ngay đến môn Tổ chức và Phương pháp.

Từ đầu thập niên 50, việc cải tổ hành chính trong các nước phát triển đã được chuyên môn hóa, hầu hết các cơ quan hành chính đều thiết lập phòng O&M và đào tạo các cán bộ chuyên trách để thực hiện cải cách. Theo số liệu năm

1970 ở Pháp cứ 10.000 công chức thì có 2 chuyên viên O&M, ở Anh có 10 chuyên viên O&M.

Hiện nay chúng ta đã có trường Hành chính Quốc gia, chúng tôi nhận thấy rất cần thiết phải đưa môn học này vào chương trình đào tạo cán bộ hành chính, và để đáp ứng cho công cuộc cải cách hành chính hiện nay, chúng tôi đề nghị mở khóa cấp tốc đào tạo chuyên viên O&M dành cho các cán bộ hành chính có kinh nghiệm hiện đang làm việc để họ trở thành các cán bộ chuyên trách cải cách hành chính ngay tại cơ quan của họ ♣

CỦA CÁC CÔNG TY QUỐC TẾ

VIỆC ĐẦU TƯ

Ảnh : ĐÌNH HUY

NGUYỄN VĂN BÁ

Một bản báo cáo gần đây của Liên Hiệp Quốc cho thấy các công ty quốc tế gia tăng đầu tư khắp thế giới trong 10 năm qua. Báo cáo này cho biết các công ty quốc tế này là người tổ chức hoạt động kinh tế và lực lượng lao động trên thế giới. Họ trở nên quan trọng vì họ đầu tư tiền và thiết lập quan hệ với các quốc gia nơi họ đầu tư.

Các cuộc đầu tư trước đây của các công ty quốc tế thường được cho là gây trở ngại cho các nước khác. Đôi khi người ta cho rằng các công ty quốc tế có ý đồ chi phối hoặc lật đổ chính phủ của nước nơi họ đầu tư. Ngày nay các công ty quốc tế liên kết chặt chẽ hơn với các công ty trong nước mà họ đầu tư. Họ xác định rằng công cuộc đầu tư của họ là thuần túy kinh tế. Họ cũng có khả năng giúp các nước không đủ khả năng tự lực kinh tế.

Năm 1990 có hơn 35.000 công ty quốc tế liên kết với 150.000 công ty quốc gia ở các nước. Tổng số tiền đầu tư của các công ty quốc tế lên hơn 225 tỷ đô-la mỗi năm. Số tiền này luân lưu khắp thế giới. Cách đây 10 năm, số tiền đầu tư của các công ty quốc tế chỉ độ 35 tỷ đô-la mỗi năm. Độ 80% số tiền đầu tư xuất phát từ Mỹ, Nhật Bản và Cộng đồng châu Âu. Số còn lại 20% thì phân phối không đều, châu Á và khu vực Thái Bình Dương nhận một phần lớn. Khu vực châu Mỹ la tinh cũng được phần lớn. Tuy nhiên châu Phi nhận ít hơn 1% của tổng số đầu tư, hay nói cách khác, chỉ độ 2 tỷ đô-la mỗi năm.

Phần lớn các công ty quốc tế đầu tư ở các nước lân cận. Theo báo cáo của Liên Hiệp Quốc, các công ty Nhật Bản đầu tư ở các nước châu Á, các công ty Mỹ đầu tư ở châu Mỹ la tinh. Bản báo cáo cũng cho biết các công ty của khối Cộng đồng châu Âu phần lớn đầu tư ở các nước Đông Âu dù rằng họ đầu tư một phần ở châu Phi.

(Theo tài liệu của cơ quan Phát triển Kinh tế và Xã hội của Liên Hiệp Quốc, VOA).